

A photograph showing a person's hands holding a large pile of discarded cans and a pouch, likely representing recycling. The background is a lush green lawn. The person is wearing a red top. The cans are of various colors and brands, including one with a gold top and another with a silver top. The pouch is silver and pink.

Det är lätt att sortera rätt!

Möndals källsorteringsguide

Utgiven av tekniska förvaltningen, Möndals stad. Oktober 2014. Text och layout: Tekniska förvaltningen. Foto: Hans Wretlin, FTI, Sansac, tekniska förvaltningen.

Den här broschyren sorteras som tidningar.

Vid frågor kontakta teknisk kundservice: 031-315 15 80
teknisk.kundservice@molndal.se

Möndals stad

TACK FÖR ATT DU SORTERAR

Viktigt vetande

I den här guiden finns viktig och intressant information om källsortering. Läs den. Efteråt förstår du varför. Och vill du inte läsa – se åtminstone till att sortera den som tidning.

Dina val gör skillnad

Därför ska vi källsortera ännu mer i Mölndal

Tips för bra sortering

Källsorteringsguide

Här lämnar du avfall

En hållbar stad, kontakta oss

Dina val gör skillnad

Framtiden går inte att förutspå – men den går att förutse. Om vi fortsätter att konsumera produkter kommer världen att bestå av soptippar. För ju mer vi handlar, desto mer avfall skapar vi.

**Framtiden ligger i att börja handla med eftertanke!
Och sluta handla utan tanke.**

5

Fem sätt att konsumera smart

Prylar

Tänk efter innan du handlar: behöver jag verkligen köpa den här produkten? Går den att hyra, låna eller köpa begagnad? Här kan du spara både pengar och miljö. Någon kanske behöver dina gamla saker? Skänk dem till second hand eller sälj dem.

Mat

Visste du att svenskar slänger ungefär var femte matkasse som vi bär hem från affären. Om du planerar dina matinköp kan du både minska matsvinnet och spara pengar. För en barnfamilj kan kostnaden för den slängda maten vara flera tusen kronor per år.

Förpackningar

Välj förpackningar som är lätta att återvinna och använd refill om det finns. Om du tycker att en vara har onödigt stora förpackningar, använd din konsumentmakt och hör av dig till företaget.

Kläder

Textilproduktionen är en stor miljöbov. Passa på att skaffa en ny garderob på second hand eller vid lokala klädbytdagar.

Presenters

Välj tjänster istället för produkter när du ska ge bort presenter. Ge bort ett besök på bio, teater eller badhus eller en stund hos massören.

Därför ska vi källsortera ännu mer i Mölndal

Varje steg vi tar framåt i miljöfrågan skapar avtryck för framtiden och kommande generationer. Dina val gör stor skillnad och källsortering är en betydande del i dina val.

Avfall är en resurs. När vi källsorterar sparar vi på energi. Utsläppen av koldioxid är betydligt lägre när vi skapar nya produkter av återvunnet material än när vi använder nytt jungfruligt material. Koldioxidutsläpp bidrar bland annat till att temperaturen på jorden blir högre.

Vi behöver fler hjältar som hjälper avfallet att hitta rätt.
Kan vi räkna med dig?

Dina förpackningar blir nya förpackningar

Varje år återvinns 480 miljoner mjölk- och filmjölkspaket i Sverige. Därigenom ser vi till att var tredje pappersförpackning i mataffären är tillverkad av återvunnet papper. Hur många förpackningar har vi fått av dig?

Tror du att sorterat avfall blandas?

Tyvärr lever myten om att sorterat avfall blandas fortfarande kvar. I Mölndal har vi olika sopbilar för olika avfallsslag. Avfallen separeras även på våra återvinningscentraler.

Visste du att...

biogasen från 1000
bananskal kan driva en
gasbil 100 kilometer?
Sortera ditt matavfall.
Det gör skillnad!

Från matavfall till biogas

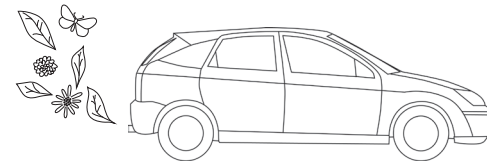
Det bästa matavfallet är det som inte uppstår. Men det som ändå uppstår behöver vi ta hand om.

Visste du att matavfallet som vi samlar in går att använda som bränsle i gasbilar och bussar?

Matavfallet genomgår en process som kallas rötning, en slags lufttät kompostering. I cirka tjugo dagar ligger matavfallet i en rötningstank, där det bryts ner av mikroorganismer. Rötningen gör att det bildas biogas, som är ett bra bränsle för fordon. Förutom biogasen ger processen biogödsel, som kan ersätta konstgödsel i jordbruket.

En brun papperspåse med matavfall ger biogas som räcker för att driva en bil 2,5 kilometer. En bensindriven bil släpper i snitt ut 2,8 ton koldioxid mer per år än en biogasdriven bil.

Lokalt producerad, och lokalt använd, är biogas i dag ett av det mest miljövänliga drivmedlet som finns!

Platta till förpackningarna!

Tips för bra sortering

Att källsortera medför ett ansvar. Du förväntas lägga rätt produkt i rätt kärl eller container. När produkter hamnar fel försämras återvinningsens kvalitet.

Skölj alltid ur förpackningarna med kallt vatten och låt dem torka. När matrester försvinner minskar risken för lukt och hanteringen blir fräschare.

Platta alltid till förpackningarna och stoppa de gärna i varandra. Då tar de mindre plats i kärnen och i återvinningsbilen. Färre transporter är lika med mindre utsläpp från våra återvinningsbilar. Hur många mjölkförpackningar får du plats med i en mjölkförpackning?

Tryck ihop all mjukplast. Mjukplast som läggs löst i kärlet eller containern tar onödigt mycket plats. Tryck gärna ihop all mjukplast i en plastpåse, så det blir som en liten plastboll. Då tar mjukplasten mindre plats och fastnar inte i återvinningsbilen vid tömning.

Källsorteringsguide

På följande sidor hjälper vi dig att sortera rätt. Det är enkelt att källsortera avfall. Det du behöver göra först är att ställa dig frågan: Är det här en förpackning?

JA, det är en förpackning

Då ska avfallet sorteras i någon av stadens återvinningsstationer (ÅVS) eller fastighetens sorteringskärl (miljöhus om du bor flerbostadshus eller flerfackskärl* om du bor i villa).

NEJ, det är inte en förpackning

Kolla först om avfallet är till exempel farligt avfall, medicin (lämnas till Apoteket), elektronik eller matrester. Dessa typer av avfall ska INTE läggas i det brännbara restavfallet (den vanliga soppåsen) utan har egna insamlingssystem. Om ditt avfall inte är en förpackning eller något av ovanstående, är det ofta brännbart restavfall och kan lämnas i den vanliga soppåsen.

Förpackningar är

Alla produkter, oavsett material, som används för att innehålla, skydda, hantera, leverera och presentera en vara klassas som förpackningar. I Mölndal sorterar vi förpackningar av: papper, plast, glas och metall.

*Fastighetsnära insamling med flerfackskärl införs för villahushåll i Mölndals stad mellan 2015-2018.

Matavfall

Välj att sortera ut matavfallet så bidrar du till en bättre miljö! Från ditt matavfall kan vi göra biogas och biogödsel.

Använd endast de bruna komposterbara påsarna när du lämnar matavfall. Plastpåsar, även biologiskt nedbrytbara, förstör behandlingen. På påsen står vad du får och inte får slänga som matavfall. Stäng den bruna påsen innan du lägger den i kärlet. Då blir hanteringen fräschare eftersom kärlet inte blir smutsigt.

Exempel:

- Matrester
- Kött- och fiskben
- Ris, mjöl, pasta
- Ägg och äggskal
- Frukt och grönsaker
- Te, tepåse (utan eventuella etiketter och häftklammer)
- Kaffesump och filter
- Lite hushållspapper
- Bröd och kakor
- Rester från blommor (inte jord)
- Popcorn, godis, choklad

Foto: Hans Wretlin

Pappersförpackningar

När du sorterar ut pappersförpackningar ser vi till att de blir till nya pappersförpackningar.

Exempel:

- Mjölkpaket
- Juicepaket
- Tvättmedelspaket
- Papperskasse
- Äggkartong
- Omslagspapper, presentpapper
- Pastakartong
- Papperspåse av mjöl eller socker
- Toalettrulle

Visste du att...

I pappersbruket löses dina pappersförpackningar upp och fibrerna skiljs från utslitna fibrer och övrigt material, till exempel plast.

Metallförpackningar

Återvunna metallförpackningar blir bland annat till motordelar och nya förpackningar. Genom att återvinna aluminium tar vi tillvara 95 procent av energin som annars skulle krävas för att producera varan av nytt material.

Exempel:

- Konservburk
- Kaviartub
- Lock och kapsyl
- Aluminiumfolie och form
- Värmeljusform
- Tomma läkemedelsrör
- Metallburk utan pant

Glöm inte oss!

Kapsyler är små och betydelsefulla. Om alla mölndalsbor källsorterar tio kapsyler varje år kan vi bygga 70 nya cyklar.

Plastförpackningar

Tack vare ny teknik kan vi återvinna både hårdplast och mjukplast och få diskborstar, telefoner, mattor med mera. Du kan lägga dem i samma kärl.

Exempel:

- Plastfolie
- Chipspåse, ketchupflaska
- Plastdunk, burk och flaska utan pant
- Plastpåse och plastlock
- Schampoflaska, tandkrämstubb
- Margarinförpackning (utan metallfolie)
- Bag in box-påse
- Frigolit

Fakta!

En plastflaska som hamnar i naturen bryts ner först efter 450 år.

Färgade glasförpackningar

Du skiljer på färgade och ofärgade glasförpackningar. Färgat glas kan nämligen *aldrig* bli ofärgat. Kom ihåg att skruva av lock.

Ofärgade glasförpackningar

Lägg dina ofärgade glasförpackningar i behållaren för ofärgat glas. Tänk på att trasiga fönsterrutor och dricksglas ska lämnas till en återvinningscentral. Produkterna är av en annan kvalitet som försämrar kvaliteten på glasförpackningar om det blandas.

Visste du att...

Glas går att återvinna hur många gånger som helst! Kvaliteten försämrars aldrig.

Tidningar

Tack vare att vi återvinner förbrukade tidningar får vi nytt papper och toalettpapper. Tänk på att kuvert och post-it-lappar sorteras som brännbart restavfall. Det beror på att klister inte löses upp vid återvinningen utan klumpar ihop sig.

Exempel:

- Dagstidning
- Tidskrift
- Katalog
- Reklamblad
- Skrivpapper
- Broschyr

Något att tänka på!

För varje ton papper vi samlar in sparar vi 14 träd.

Brännbart restavfall

Vi kan inte källsortera allt, så vissa produkter hamnar i den vanliga soppåsen. Avfallet går till förbränning och blir el och värme. Kom ihåg att knyta ihop påsen ordentligt för att skapa en fräschare hantering.

Exempel:

- Blöja, binda, tampong
- Kuvert, post-it-lappar
- Papper med klister, vax, laminerat
- Strö från smådjurens burar
- Glasspinne och tandpetare
- Trasiga kläder och skor
- Tandborste, tops, kondom
- Kattsand
- Disktrasa, diskborste
- Dammsugarpåse
- Fimpar och snus
- Tuggummi
- Ljusstumpar
- Bok, pärm (lämnas om möjligt till återanvändning)
- CD- och DVD-skiva, kasset och videoband

Tips!

Spara ljusstumpar och stöp egna ljus med dina vänner. Du får både gemenskap, nya ljus och skapar en renare stad.

Farligt avfall

Farligt avfall är farligt. Lämna därför in det på återvinningscentraler, miljöskåp eller Samlaren i utvalda butiker och bensinstationer. Se molndal.se.

Använd miljövänliga produkter och håll aldrig ut farligt avfall i naturen, toalett eller avlopp.

Exempel på farligt avfall:

- Rengöringsmedel
- Fotokemikalier
- Lösningsmedel
- Nagellack, aceton
- Lim, färg, olja
- Gratulationskort med ljud
- Fyrverkerier - lämnas till återförsäljare eller Polisen
- Explosiva varor - lämnas till Polisen

Exempel på elektronik:

- Kaffebryggare
- Vattenkokare, äggkokare
- Dator och skrivare
- Mobiltelefon, surfplatta, stereo
- Kretskort
- Klocka
- Leksak med inbyggt batteri

Exempel på lampor:

- Lågenergilampa
- Halogenlampa
- Glödlampa
- Lysrör

Exempel på batterier:

- Uppladdningsbara batterier
- Småbatterier
- Bilbatterier

Grovavfall

Grovavfall är sådant som är för stort eller väger för mycket för att kunna läggas i ett vanligt avfallskärl. Till exempel trä, ris, trädgårdsavfall, metallskrot, stoppade möbler, obrännbart, bildäck, vitvaror, sten, tegel och betong. Grovavfall ska inte till förbränning.

Ditt grovavfall lämnar du på återvinningscentral i Kikås eller Lindome. Du får inte lämna grovavfall på en återvinningsstation, det räknas som nedskräpning och kan leda till polisanmälan.

Exempel på metallskrot:

- Stekpanna, teflonpanna, kastrull och övriga köksredskap av metall
- Fälg, bildel av metall
- Cykel, cykeldel av metall
- Nycklar
- Rör av metall
- Spik och skruv
- Verktyg av metall

Exempel på trädgårdsavfall:

- Gräsklipp
- Fallfrukt (särskild container på ÅVC)
- Löv, mossa, matjord

Exempel på vitvaror:

- Kyl och frys
- Spis
- Diskmaskin
- Tvättmaskin
- Torktumlare

Här lämnar du avfall

Återvinningscentralerna i Kikås och Lindome är bemannade. Här lämnar du grovavfall, farligt avfall, trädgårdsavfall. Du kan dessutom lämna förpackningar, tidningar, vitvaror och bildäck. ÅVC-kort beställer du av teknisk kundservice eller av din fastighetsägare.

Återvinningsstationerna är obemannade. Här lämnar du som bor i villa eller radhus, förpackningar och tidningar. Vid flera stationer finns även behållare för småbatterier samt klädinsamling. Absolut inget grovavfall eller farligt avfall får lämnas här.

Miljöhus Här lämnar du som bor i flerbostadshus eller som har gemensam avfallshantering, dina förpackningar, tidningar och matavfall. Vissa miljöhus har även skåp för farligt avfall.

Sophämtning i villa/radhus Du som bor i villa eller radhus lämnar hushållsavfall vid renhållningsfordonets angöringsplats eller vid din tomtgräns.

Apotek Här lämnar du överblivna mediciner, kanyler och sprutor. Likaså djurläkemedel.

Miljöstation är skåp på utvalda bensinstationer i Mölndal där du lämnar ditt farliga avfall.

Livsmedelsbutiker Här pantar du burkar och flaskor. På flera ställen lämnar du även batterier, lampor och småelektronik. Vissa butiker är utrustade med Samlaren, där du kan lämna farligt avfall.

En hållbar stad

Vår vision är att Mölndal ska bli en hållbar stad där alla får chansen. Med mod och kreativitet förstärker vi Västsverige. Du är en viktig del i det arbetet.

Minskning

För att bli en hållbar stad behöver vi till att börja med *minska* avfallsmängderna. Det bästa avfallet är det som aldrig blir till.

Återanvändning

Det avfall som ändå finns ska vi försöka *återanvända*, till exempel genom att lämna gamla saker till second hand eller laga saker som gått sönder. Att panta glasflaskor är också återanvändning: flaskorna diskas och fylls på nytt.

Återvinning

När det inte går att återanvända avfallet ska vi istället *återvinna* det. Förpackning- och tidningsinsamling är exempel på återvinning, precis som kompost och insamling av matavfall som blir till biogas.

VI FINNS FÖR DIG.

Vi på tekniska förvaltningen vill ta hand om ditt avfall på bästa sätt. För att kunna göra det behöver vi få ta del av dina tankar och förslag på förbättringar.

Kontakta oss gärna!

Teknisk kundservice
031-315 15 80 kl. 8-12 och 13-15
teknisk.kundservice@molndal.se
molndal.se/synpunkten

